

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Într-aceia vreme, Mehmet împăratul turcesc armând 120.000 de [oameni], oastea sa și oastea tătarească și muntenească, (...) [le-a] trimis asupra lui Ștefan-vodă [Ștefan cel Mare].

Iar Ștefan-vodă având oastea sa, 40.000 și 2.000 de [poloni] (...) și 5.000 de unguri (...), le-a ieșit înaintea turcilor de sus de Vaslui, la Podu Înalt, [în 1475], pe care i-a biruit Ștefan-vodă, nu așa cu vitejia, cum cu meșteșugul. Că a fost învățat de a pârjolit iarba pretutindeni, de au slăbit caii turcilor, cei gingași. (...) Și Ștefan voievod tocmise puțini oameni peste lunca [râului] Bârladului, ca să-i amăgească cu buciume și trâmbițe, dând semn de război; atunci oastea turcească, întorcându-se la glasul buciurilor și împiedicându-i și apa și lunca și negura acoperindu-i, [au încercat să treacă prin luncă], la glasul buciurilor.” (G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „În 1595, la Călugăreni] tunurile turcești fulgerau fără încetare (...); era momentul când se cerea neapărat o mișcare eroică. (...) Atunci [Mihai Viteazul] (...) a smuls o secure sau sulită ostășească și pătrunzând el însuși în șirurile sălbătice ale dușmanilor, străpunge pe un stegar al armatei, taie cu sabia o altă căpetenie și luptând se întoarce nevătămat [la ai săi]. În acest timp, (...) două sute de unguri și tot atâția cazaci, (...) aștern la pământ și taie oștile turcilor, pe când din coastă lovește (...) domnul cu ai săi, făcându-se așa mare învălmășeală, încât până în seară au fost redobândite cele 11 tunuri [pierdute anterior în luptă].

În această învălmășeală ce seamănă a fugă, [comandantul oastei otomane] Sinan pașa, în partea din față a taberei, cade de pe podul râului Neajlov, (...) și scăpă cu viață.”

(Balthazar Walter, *Scurtă și adevărată descriere a faptelor săvârșite de Mihai, domnul Țării Românești, prea strălucitul și prea viteazul conducător de oști împotriva dușmanilor creștinătății*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Numiți voievodul la care se referă sursa A. **2 puncte**
3. Precizați o asemănare între factorii de mediu (elementele geografice) în care are loc fiecare luptă, la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
4. Precizați adversarii românilor în confruntările militare, menționați atât în sursa A cât și în sursa B. **3 puncte**
5. Menționați, din sursa A, un punct de vedere referitor la modalitatea în care voievodul român a abordat conflictul militar, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la modalitatea în care voievodul român a abordat conflictul militar, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice întreprinse de români, în Evul Mediu. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o instituție centrală a fost necesară pentru funcționarea unuia dintre statele române, în secolele al XVII-lea – al XVIII-lea. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**